

Ministerstvo životního prostředí ČR
Odbor výkonu státní správy II
Mánesova 1803/3a
370 01 České Budějovice 1

Vyjádření k dokumentaci podle § 8 zákona č.100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí v platném znění, ve věci “ZEVO Vráto České Budějovice”

Investor: Teplárna České Budějovice a.s.

Níže jsou uvedeny připomínky a poznámky k dokumentaci EIA záměru výstavby „ZEVO Vráto České Budějovice“ předkládané Krajskou organizací Strany zelených v Jihočeském kraji zastoupené spolupředsedou Stanislavem Černým.

1. Navržená kapacita 160.000 tun je naddimenzovaná

Navržená kapacita ve výši 160.000 tun spalovaného odpadu ročně je naddimenzovaná.

Tato připomínka je z našeho pohledu stále platná a v dokumentaci nebyla dostatečně zohledněna.

Zdůvodnění:

Na základě předložené dokumentace a z reakce na připomínky k oznámení je zřejmé, že navržená kapacita ZEVO je odvozena od současné nadprodukce a způsobu likvidace odpadů v kraji a jen hypotetické rentability této spalovací technologie. Dokumentace, respektive v dokumentaci a v Reakcích na připomínky k oznámení zmíněné studie, neodráží reálné potřeby odpadového hospodářství České republiky a obcí.

Z Plánu odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024 schváleného vládou ČR vyplývá, že by produkce komunálního odpadu měla spíše klesající tendenci.

Z analýzy odpadu v rámci ČR vyplývá, že obsahem “černých” nádob na směsný odpad je až 60 % vyřaditelných položek. Obdobná studie provedená v Českých Budějovicích tento trend jen potvrdila.

Z výše uvedeného je tedy namístě počítat spíše s variantou, že do budoucna bude postupně klesat produkce odpadů využitelných pro ZEVO, a to díky zvyšující se míře recyklace a s lepším nastavením cirkulární ekonomiky.

Požadujeme tedy, aby byla dokumentace doplněna analýzou reálné skladby odpadů, ze které bude patrné, jaké další nevytříděné složky v takovém odpadu v Jihočeském kraji končí. Bez takového rozboru je jinak těžké posoudit odůvodněnost navrhovaného záměru.

Požadujeme také při plánování kapacity **doplnit informaci o kapacitách ostatních ZEVO v celé ČR**. Důvodem pro uvedení této informace je, aby bylo na první pohled patrné, že navrhovaná kapacita nezpůsobí překročení 25% ročního objemu, které budou moci být po roce 2035 spalovány v ZEVO.

Dále je v dokumentaci samotné i v odpovědi na naše předchozí připomínky následující text - *Zajištění požadované míry recyklace v roce 2035 je závazkem ČR, respektive kraje či obcí, a v žádném případě nespadá do zodpovědnosti ani kompetence oznamovatele – Teplárny České Budějovice, a.s. Nelze předjímat, zda a jakými prostředky bude zajištěna míra recyklace 65 % v roce 2035.* Domníváme se, že z toho nepřímo vyplývá, že investor není dopředu schopen pravidelně zaručit potřebné “palivo” pro provoz ZEVO a nikde v dokumentaci není popsáno jak bude v případě, že nebude dostatečný

přísun odpadu pro provoz postupováno. Reálně tedy hrozí, že nebudou dodržena procenta odpadů pro recyklaci a na základě toho žádáme **Ministerstvo životního prostředí, aby posuzovaný, takto navržený záměr zamítlo, a to s ohledem na jeho předimenzovanou kapacitu.**

2. Doprava odpadu do ZEVO

I tato připomínka je z našeho pohledu stále platná a v dokumentaci nebyla dostatečně zohledněna.

Uvedené informace o dopravě jsou v přímém rozporu se schváleným usnesením Rady města České Budějovice (jakožto jediného akcionáře společnosti Teplárna České Budějovice, a.s.) č. 662/2020 ze dne 15.06.2020, kterým byla schválena **STRATEGIE pro zelené město Dlouhodobá koncepce podnikatelské činnosti Teplárny České Budějovice, a. s. v letech 2020–2048** včetně doplňujícího návrhu dle usnesení Zastupitelstva města České Budějovice č. 100/2020 ze dne 5. 6. 2020, kde je navrženo, **aby významná část odpadů pro ZEVO byla dopravována na místo určení po železnici.**

Popsaný svoz odpadu v rámci dokumentace je řešen následovně:

Pro svoz odpadu je uvažována primárně silniční doprava, která bude z bližších lokalit svážet odpad přímo – za pomoci standardních popelářských vozů. Ve vzdálenějších lokalitách Jihočeského kraje je předpokládán svoz na překladiště, kde bude odpad nakládán na transportní silniční vozidla s vyšší kapacitou (případně i s komprimací odpadu).

V případě silniční dopravy bude následující:

- Přímý svoz (Kuka vozy) – 46,95 % -> předpokládaný pohyb 33 nákladních aut/den (jednosměrně)
- Svoz z překladišť (vzdálenější lokality) – 53 % -> předpokládaný pohyb 15 nákladních aut/den (jednosměrně)

V tomto případě to bude znamenat nárůst dopravy nákladních automobilů (NA) v uvažované lokalitě o 48 resp. 96 NA/den (cesta tam a zpět). Při započítání koeficientu nerovnoměrnosti (20 % přímý svoz, 15 % překladiště) počet pohybů narůstá na 57 resp. 114 NA/den.

Doprava po železnici s navrženým podílem 6,25 %, je předpokládána pouze z ORP (obce s rozšířenou působností) sousedících s Jihočeským krajem (Pelhřimov, Pacov, Telč, Humpolec, Jihlava), a to ještě dle rozhodnutí vlastníka odpadu, který se může i přesto rozhodnout pro dopravu silniční. V případě železniční přepravy není v rámci dokumentace řešený systém překladišť, která by musela být v Jihočeském kraji v souvislosti s tímto záměrem zřízena.

Pozn.: Do pohybů nejsou započteny NA, které budou z areálu vyvážet odpady vzniklé spalováním (struska, popílek, popel).

Nárůst dopravního zatížení o cca 100 NA/den je z našeho pohledu nezanedbatelný a s ohledem na další záměry, které jsou v dotčené oblasti v přípravě (nový úsek D3, technologický park a jiné další), povede ke zhoršení situace co se znečištění pozemní dopravou týče - zvýšená prašnost, hluk, exhalace.

Navržený podíl dopravy po železnici 6,25 % je v přímém rozporu se schváleným usnesením Rady města České Budějovice. K odstranění tohoto rozporu by mohlo vést například závazné převedení svozu z překladišť na železnici.

3. Předkládaný návrh Teplárny České Budějovice je v rozporu s konceptem posuzování vlivů na životní prostředí. Na připomínce trváme.

Příloha č. 4 k zákonu č. 100/2001 Sb. Náležitosti dokumentace EIA stanovuje **povinnost** celkového zhodnocení stavu životního prostředí v dotčeném území z hlediska jeho únosného zatížení a **předpoklad jeho pravděpodobného vývoje v případě neprovedení záměru**, je-li možné jej na základě dostupných informací o životním prostředí a vědeckých poznatků posoudit. Není proto možné akceptovat odpověď zpracovatele dokumentace s tím, že požadavek na řešení varianty bez spalovny není předmětem záměru. Požadujeme proto zpracování varianty řešení bez spalovny v nakládání s odpady a v zásobování teplem.

4. Závěr

Z hlediska cirkulární ekonomiky by mělo být primární snahou udržet materiál co nejdéle v oběhu. V ZEVO by z hlediska hierarchie nakládání s odpady neměly končit žádné materiály, které je možné znovu použít nebo recyklovat.

Obce se ve vlastním zájmu musí zaměřit na masivní budování recyklačních kapacit, odbytu recyklátů a na podporu nástrojů prevence vzniku odpadů, jinak se jim v budoucnu nakládání s odpady velmi prodrazí.

Spalování odpadů v ZEVO nemůže být kvůli produkci fosilních emisí považováno za obnovitelný zdroj energie. Do budoucna porostou požadavky na respektování hierarchie nakládání s odpadem a na principy cirkulární ekonomiky.

Z výše uvedeného lze konstatovat, že při tak vysoké navržené kapacitě nemusí být provozovatel schopen toto zaručit ze zdrojů Jihočeského kraje. To může vést k nesplnění cílů recyklace, nebo k dovozu vhodného odpadu z větších vzdáleností (případně ze zahraničí).

Závěrem bychom uvedli, že na základě výše uvedeného nedoporučujeme záměr ZEVO Vráto s takto navrženou konfigurací k realizaci.

Za krajskou organizaci Strany zelených v Jihočeském kraji

Stanislav Černý

Spolupředseda krajské organizace Strany zelených JČK

Dana Kuchtová

Místopředsedkyně krajské organizace Strany zelených JČK